

Motion till riksdagen 2019/20:811

av **Magnus Persson m.fl. (SD)**

Arbetsmarknad

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta reformationen av Arbetsförmedlingen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en obligatorisk, skattefinansierad och allmän arbetslöshetsförsäkring och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta över ansvaret för arbetslöshetsförsäringen till Försäkringskassan och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka undantagen i turordningsreglerna i LAS och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa behovsprövad arbetskraftsinvandring och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa lärlingsanställningar och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda behovet av resurser till samverkan mellan utbildningsväsendet, politiken och näringslivet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra 100-dagarsregeln och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja taket för ersättning vid arbetslöshet och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avveckla subventionerade anställningar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverigedemokraternas arbetsmarknadspolitik vilar på en pragmatisk grund och vi låser inte fast oss i traditionella höger-vänsterpositioneringar. Arbetsmarknaden har de

senaste decennierna genomgått stora förändringar på grund av en allt mer digitaliserad och automatiserad utveckling. Den snabba utvecklingen kräver en arbetsmarknadspolitik som är flexibel och mer lättmanövrerad än vad som kännetecknar nuvarande regelverk. Det är därför viktigt att politiken lämnar tidigare lösningar och fokuserar på de växande klyftorna inom svensk arbetsmarknad. För Sverigedemokraterna är det viktigt att hitta balansen mellan en ökad trygghet för löntagarna och att skapa förutsättningar för ett bra företagsklimat med extra fokus på medelstora och små företag, där fyra av fem jobb skapas enligt statistiken. Att förena dessa intressen utgör inte en motsättning utan en förutsättning för att klara den allt mer segregerade arbetsmarknaden.

En väl fungerande arbetsmarknadspolitik bör innehålla få men effektiva insatser som syftar till att arbetssökande erhåller reguljära anställningar. Idag ser vi en tudelad arbetsmarknad där utrikes födda har en alarmerande arbetslöshetsstatistik jämfört med inrikes födda vilket påverkar kommunerna på ett ohållbart sätt. Detta har Sverigedemokraterna påtalat under lång tid och de kommande åren vill vi därför fokusera på en ökad sysselsättning på ett sätt som präglas av långsiktighet. Kvalitet och processäkring bör vara ledorden för vårt välstånd och därför måste användandet av kortsiktiga, ineffektiva och kostsamma lösningar som baseras på ideologiska övertygelser upphöra. Det gagnar varken samhälle eller individ.

Avveckla Arbetsförmedlingen i dess nuvarande form

Arbetsmarknadspolitikerna är helt central för upprätthållandet av välfärdsstaten. Att matchningen mellan utbildning, arbetssökande och arbetslivet måste fungera är avgörande för att tillgodose de behov som finns på arbetsmarknaden.

I den funktionen fungerade Arbetsförmedlingen bra i olika former under 1900-talet då arbetsmarknaden var mer statisk. Arbetsmarknaden har med tiden förändrats genom digitalisering och urbanisering och med den tekniska utvecklingen, vilket kräver en översyn av Arbetsförmedlingens funktioner. Förtroendet för Arbetsförmedlingen är lågt från både offentlig sektor, det privata näringslivet och arbetssökande vilket varit ett problem, inte minst på grund av den kostnad Arbetsförmedlingen dras med. Av den anledningen välkomnar vi den reformation som nu tagit form genom ”januariavtalet” och som Sverigedemokraterna efterfrågat under lång tid.

Sverigedemokraterna anser att Arbetsförmedlingens fungerande funktioner i form av stöd till exempelvis funktionsnedsatta skall fortgå och finnas kvar. Vi vill också se att Arbetsförmedlingen skall fungera som en granskande myndighet när det gäller privata aktörer inom stöd och matchning för att säkerställa att de kvalitetskrav som ställs på matchningstjänsten efterlevs.

Arbetsförmedlingen har ett eget ansvar för sin budget och hur nedskärningar skall prioriteras. Dock värnar Sverigedemokraterna landsbygden och då är det viktigt att från politikens håll säkerställa att landsbygden får det stöd som krävs. Av det skälet ska avvecklingen av kontor börja i storstäder där det finns bättre förutsättningar för att upprätthålla kvalitet och tillgänglighet.

Vi tror att privata matchningsföretag har bättre förutsättningar att leverera kvalitativa resultat än en statlig myndighet. Avgörande är att ersättningsmodellen är utformad på ett sätt där faktiskt resultat lönar sig. Därför vill vi utreda hur en sådan modell skall se ut genom sakkunniga och experter på området. Arbetsförmedlingen ska ha en central roll i utformande och granskning av modellen.

Inrätta en obligatorisk, skattefinansierad och allmän arbetslöshetsförsäkring

Sverigedemokraterna värnar om löntagarna. I Sverige har vi en välfärd som skapats genom statens ansvar för individen vilket vi värnar. Att välfärdens skyddsnet ger ekonomisk trygghet vid arbetslöshet är självklart och likaså är det självklart med ekonomisk trygghet vid sjukdom. Den tryggheten ska gälla samtliga medborgare som förvärvsarbetar. Fackföreningarnas historiska koppling till arbetslöshetsförsäkringen är förlegad och därför bör systemet reformeras i grunden. Sverigedemokraterna vill att arbetslöshetsförsäkringen blir helt statligt finansierad och rent administrativt övertas av Försäkringskassan. Idag är arbetslöshetsförsäkringen till största delen skattefinansierad. Den finansieras således inte av medlemsavgifter. Utifrån detta är det inte mer än rätt att alla löntagare ges möjlighet att ta del av denna trygghet vid arbetslöshet.

Kraven för att få ersättning är ett viktigt incitament för ordning och skall kvarstå i sin nuvarande form, men kravet på medlemskap i a-kassa ska avvecklas.

Lagen om anställningsskydd – utöka undantagen i turordningsreglerna

Lagen om anställningsskydd har varit en del av den svenska modellen sedan införandet av den första formen i slutet av 1800-talet och är en stark pelare i vår arbetsmarknadskultur. Eftersom arbetsmarknaden förändras i en allt snabbare takt är dock en översyn av gamla regelverk nödvändig för att anpassa dem till en mer flexibel och rörlig arbetsmarknad.

Sverigedemokraterna värnar ett positivt företagsklimat och vi inriktar oss särskilt på medelstora och små företag som utgör ryggraden i svenskt näringsliv. Det är inom småföretagen de nya jobben skapas, men det är också småföretagen som är mest konjunktur känsliga. Att stärka småföretagens konkurrenskraft är helt nödvändigt. Inom ramen för den svenska modellen vill vi därför utöka undantagen i turordningsreglerna. Dagens regelverk riskerar att drabba ungdomar och nyanlända i första hand då företag tenderar att vara mer försiktiga när de anställer ”oprövad” arbetskraft vilket inte gynnar arbetsmarknaden vare sig på lång eller på kort sikt. En felrekrytering kan vara helt avgörande för en liten verksamhet, och med dagens regelverk som inte är anpassat för en modern arbetsmarknad är risken att hämma viljan att rekrytera påtaglig. Speciellt med tanke på de utmaningar vi har med den snabbt växande segregationen på arbetsmarknaden är det politikens ansvar att underlätta och skapa förutsättningar för företag att våga anställa bland nämnda grupper.

Enligt gällande regelverk kan företag undanta två anställda. Vi vill skapa möjligheten för små företag att undanta fem anställda. Dock är det viktigt att tryggheten för arbetstagaren bevaras, och därför ser vi att förändringen av antalet undantag gäller för företag med upp till tio anställda. Det ökar incitamenten för små företag att våga anställa fler medarbetare till sina verksamheter.

Inför behovsprövad arbetskraftsinvandring

Sverigedemokraterna välkomnar möjligheten att vid behov komplettera den svenska arbetsmarknaden med utländsk arbetskraft. Vår politik för arbetskraftsinvandring utgår från tre principer:

- Tillfredsställandet av arbetsmarknadens behov.
- Möjliggörandet av kompetensutbyte.
- Värnandet av arbetstagares villkor.

Den svenska arbetsmarknaden bygger sedan länge på kompetenskonkurrens snarare än låglönekonkurrens. Den bygger också på en kombination av lagstadgade rättigheter och skyldigheter arbetsgivare och arbetstagare emellan, såväl som på förhandlingar och uppgörelser mellan arbetsmarknadens parter. Detta är en ordning Sverigedemokraterna värnar. Därmed är det för oss en självklarhet att arbetskraftsinvandring ska vara baserad just på kompetensbehov. Den svenska arbetsmarknaden ska således vara öppen för kvalificerad arbetskraft vars kompetens efterfrågas, men inte för den som vill konkurrera om arbeten genom lägre löner eller acceptering av sämre arbetsvillkor. Med kvalificerad arbetskraft menar vi i första hand personer med högre utbildning, men också de som på godtagbart sätt kan arbeta i yrken som kräver så lång utbildning eller erfarenhet att akuta behov på den svenska arbetsmarknaden inte kan tillgodoses. Arbetskraftsinvandring till andra yrken, där behovet av arbetskraft relativt snabbt går att tillfredsställa genom utbildning och praktik av lågutbildade arbetslösa som redan bor i landet, ska inte tillåtas. Liksom uppehållstillstånd generellt ska arbetstillstånd vara tillfälliga och bundna till faktiskt arbete inom ramen för de villkor som de grundats på. Möjlighet till förlängning ska finnas om arbetsvillkoren fortsatt är uppfyllda, likväl som det ska finnas en möjlighet att återkalla arbetstillstånden i förtid om arbetsvillkoren inte längre uppfylls.

Lärlingsanställningar

Sverigedemokraterna vill utreda möjligheten att införa en form av lärlingsanställningar. Internationellt finns flera olika varianter av framgångsrika former för detta. Vi vill se över möjligheten att skapa en svensk modell, efter de förutsättningar som finns på den svenska arbetsmarknaden. Detta arbete bör ske tillsammans med arbetsmarknadens parter. Utgångspunkten för oss är att de som deltar i denna utbildningsinsats ska kunna kombinera gymnasiestudier med möjligheten att lära sig ett yrke hos en arbetsgivare.

Insatsen ska kunna erhållas efter behov och inte begränsas till någon specifik kategori av arbetssökande. Vår ståndpunkt är att deltagarnas ersättning under tiden i insatsen ska bestå av en procentsats av den av parterna överenskomna ingångslönen.

Dialog mellan utbildningsväsendet, politiken och näringslivet är helt avgörande för att matcha marknadens behov vilket skulle leda till en mer korrekt kompetensförsörjning gällande efterfrågan på arbetsmarknaden. Därför vill vi utreda behovet av resurser till samverkan mellan dessa instanser.

Återinför 100-dagarsregeln i arbetslöshetsförsäkringen

Arbetslöshet innebär många förändringar i en människas vardag, både ekonomiskt och socialt. För att få ersättning finns det en uppsättning krav varav ett är att den arbetssökande ska söka och ta arbete i hela landet från första dagen i arbetslöshet. Om den arbetssökande inte uppfyller detta krav har denne inte rätt till ersättning. Detta innebär i praktiken att en arbetssökande kan bli tvungen att lämna sin hemort och sin familj för att flytta till en helt annan del av landet om denne erhåller anställning på

annan ort. Om en arbetssökande tackar nej till arbete på annan ort så förlorar denne tillfälligt sin ersättning.

På ett samhällsekonomiskt plan kan detta möjligen ses som rimligt, men på det individuella och mänskliga planet är det många arbetssökande som upplever detta krav som stressande. Vi menar att arbetslöshet i sig är stressande och då är det viktigt för den arbetssökande att fokusera på att snabbt komma i jobb samtidigt som familjelivet ska fungera. Kravet påverkar sällan också de som lever i storstadsregionerna, utan konsekvenserna av kravet ser främst de som bor på landsbygden. Vi vänder oss inte emot tanken att man ska flytta till jobben, däremot vill vi ge människor en rimlig chans att i första hand kunna stanna i sin hemort och söka arbete där. Det är i vår mening inte heller eftersträvansvärt att alla ska lämna landsbygden, utan vi vill se en levande landsbygd.

Utifrån detta vill vi återinföra möjligheten att begränsa sitt geografiska sökområde de första hundra dagarna.

Höj taket för ersättning vid arbetslöshet

I ett led för att öka den ekonomiska tryggheten för den anställde anser Sverigedemokraterna att ersättningsnivåerna för de första hundra dagarna i arbetslöshet bör höjas från dagens ersättningsnivå. På den moderna arbetsmarknaden stannar arbetstagare inte lika länge på en arbetsplats som man gjorde förr. Företag inom allt fler branscher förändras också allt snabbare vilket skapar en rörligare arbetsmarknad generellt. Det är därför enligt Sverigedemokraterna motiverat att taket i ersättningsnivån höjs.

Avveckla subventionerade anställningar med bristfälliga resultat

Sverigedemokraterna vill se en arbetsmarknadspolitik som präglas av kvalitet, höga resultat och hög effektivitet. Med detta avser vi kvantifierbara resultat i form av reguljära anställningar. För nyanlända tillåts insatser som visar på brister i kvalitet fortgå, vilket leder till slöseri med skattemedel även om det förfinar statistiken.

Exempel på insatser är de olika subventionerade anställningar som i alltför låg grad utmynnat i reguljära anställningar. Det är inte ansvarsfullt och därför vill Sverigedemokraterna se en ökad kontroll av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Genom ökade krav på kvalitet och processtyrning kan en striktare kontroll och utvärdering tillämpas från politiskt håll vilket leder till ett snabbare agerande som förhindrar att resurser används på fel sätt. Subventionerade anställningar som enbart leder till andra åtgärder är inte en önskvärd väg framåt vare sig för individ eller för samhälle. Sverigedemokraternas inriktning är att de subventionerade anställningarna på sikt ska avvecklas och ersättas av utbildningsinsatser som syftar till att rusta individen så att denne på egen hand kan erhålla en reguljär anställning.

Delaktighet handlar om möjligheten för alla, oavsett funktionsförmåga, att vara delaktiga i samhällets alla områden, till exempel arbetsmarknaden, skolan och offentliga miljöer. Vi anser att det är viktigt att alla ska kunna delta på arbetsmarknaden utifrån sin funktionsförmåga. Lönebidrag och andra åtgärder, insatser och program som finns att tillgå för personer med funktionsvariationer ska således kvarstå och i vissa delar utökas.

Arbetsmarknaden och EU

Sverigedemokraterna värderar samarbete över nationsgränser och menar att vi historiskt alltid varit beroende av dialog med andra stater i olika former. Detta gäller även inom arbetsmarknaden i form av arbetskraftsinvandring.

I den globaliserade omvärld vi befinner oss i är det avgörande att vi, till exempel genom handel, utbyte av utbildning och försvar, kan föra dialog inom Europas gränser. Det skall vi fortsätta med och där har EU en viktig roll att spela. Dock är det viktigt för alla nationer att bevara självbestämmandet och den nationella suveräniteten.

Det gäller inte minst inom det politiska området arbetsmarknad. I dag finns det politiska partier som arbetar för att EU skall få mer inflytande på svensk arbetsmarknad vilket riskerar att sätta vår arbetsmarknadskultur – som vi tar för givet – i gungning. Detta är något Sverigedemokraterna kraftigt vänder sig emot.

Den svenska modellen har fungerat som ett gott exempel runt om i världen och bygger på att parterna kommer överens om vilka regler som skall gälla på den svenska arbetsmarknaden. Det har historiskt tjänat oss väl. I Sverige skall det löna sig att arbeta och det skall vara möjligt att leva på sin lön. Vi motsätter oss därför att lönenivåer ska bestämmas av staten vilket i förlängningen innebär minimilöner som många länder inom EU tillämpar. Genom EU:s förslag inom ramen för den sociala pelaren riskerar riktlinjer att på sikt bli tvingande. Pelaren för sociala rättigheter handlar om att ge människor nya och ändamålsenliga rättigheter. Pelaren bygger på 20 principer i tre kategorier:

- Lika möjligheter och tillgång till arbetsmarknaden
- Rättvisa arbetsvillkor
- Social trygghet och social integration.

Punkterna i pelaren är i stort sett bra och tjänar sitt syfte för rättvisa och rättigheter på arbetsmarknaden väl, men utgör samtidigt politiska områden som varje enskild stat bör styra över själv då det inte är EU:s ansvar.

Genom den sociala pelaren och den europeiska arbetsmarknadsmyndigheten utmanas långsamt vår egen rätt att avgöra vilka regler som ska gälla på den svenska arbetsmarknaden, vilket vi ser som ett långsiktigt hot mot den svenska modellen.

Sverigedemokraterna är det enda parti som fullt ut värnar om Sveriges självbestämmande och vår suveränitet vilket vi fortsatt kommer arbeta för.

Magnus Persson (SD)

Alexander Christiansson (SD)

Sven-Olof Sällström (SD)

Sara Gille (SD)

Ebba Hermansson (SD)

Henrik Vinge (SD)